

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. — Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1'70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglašanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren. Last in tisk „Učiteljske tiskarne“.

Telefon številka 118.

Krvave protisrbske demonstracije v Bosni in Hercegovini.

V Sarajevu razbitih nad 200 srbskih hiš. — 200 Srbov zaklanih. — Srbski deli mesta Mostarja, Trebinja in Travnika zažgani. — Demonstracije v Zagrebu. — Sokoli v Brnu napadeni. — Pogreb prestolonaslednika gre v četrtek mimo Ljubljane — Zadnje vesti.

O Francu Ferdinandu.

Listi obširno pišejo o pokojnem prestolonasledniku. Poleg navadnih podatkov ki smo jih včeraj prinesli tudi mi, se piše mnogo o njegovem življenju in njegovih nazorih.

Franc Ferdinand je bil mož svojega prepričanja, po katerem je hotel urediti tudi svojo državo, ko bi bil nastopil vlado. Ne enkrat se je čutilo pri važnih političnih dogodkih, da pomeni prestolonaslednik sistem, ki bi zavladal z njim v bodoči Avstriji.

Franc Ferdinand je bil Velikostrijec. Verovatno je v veliko bodočo Avstrijo, ki bo obvladala vse ozemlje, kamor sega njen upliv.

Zato je bil Franc Ferdinand predstavitelj avstrijskega imperializma. Hotel je dati Avstriji moč in veljavo, da bi premagala vse notranje in zunanje sovražnike.

Franc Ferdinand pa je hotel nasloniti svojo moč na katoličanstvo. Hotel je zbrati okolo sebe posebno katolike, in z njimi doseči svoje cilje.

Glede južnih dežel je bil v mladosti mnenja, da morajo nastati izpremembe. S tem se je zameril Mažarom, ki jih ni mogel več pomiriti. Prikupil pa se je Hrvatoma, ki so od njega pričakovali, da urednijo njih velikohrvatske težnje.

Glede Srbov se javno prestolonaslednik ni izražal. Vendar je vladalo o njem med Srbi mnenje, da je l. 1912. pripadal k t. zv. vojni stranki, da je bil torej za vojno, dočim je bil cesar za mir. O tem seveda ni natančnih poročil — ampak gotovo je, da je to javno mnenje tudi vplivalo na to, da so ga Srbi smatrali za svojega nasprotnika.

Kot Avstrijec je hotel Franc Ferdinand našo državno politiko osvoboditi tujih vplivov. V tem oziru baje ni bil poseben prijatelj one nemške politike, ki je preveč rada smatra Avstrijo za — svoje orodje. Namesto na protestantsko Prusijo, si je želel zvez z Bavarsko. S tem je bil baje v zvezi njegov zadnji obisk v Monakovem.

To je v glavnih potezih politika Franca Ferdinanda. Gotovo je, da so si klerikalne stranke obtele mnogo za bodočnost in so rade smatrale prestolonaslednika za svojega pokrovitelja.

Prestolonaslednik je imel za bodočnost jasen načrt. Ali ga imajo tudi drugi, se ne ve. Kako se bo razvila politika pod novim prestolonaslednikom, je danes popolnoma nejasno.

Atentat in njih vpliv na politiko.

Dostoj v Avstriji nismo bili važni atentatov, godili so se večinoma izven mej naše države. Prvi atentat se je zgodil pri nas dne 18. februarja 1853., ko je napadel polblazen človek našega cesarja na izprehodu na Dunaju. V spomin na ta napad, so postavili na Dunaju Votivno cerkev. Takrat je bilo središče nemirov v Italiji. Italijani so se hoteli združiti v svojo državo in njih boj je bil naperjen proti Avstriji. Njih sovraštvo je seglo tudi do cesarjeve osebe. Ponesrečen je bil atentat Italijana Oberdaneza na cesarja v Trstu. Pozneje se atentati v Avstriji niso več ponovili do najnovejše dobe, ko sta bila dva atentata v Zagrebu na Cuvaja in na Skerleca in v Bosni na vojaškega poveljnika — Varešanina.

Tem pogostejši pa so bili atentati v naši sosednji Rusiji. Ruska mladina, ki je študirala v Evropi, je zanesla v Rusijo razne anarhistične in socialistične nauke. Ker ni hotela

vlada odnehati in ni dala narodu svobode, so se začele med dijaštvom teroristične družbe, ki so hotele s silo prisiliti carja, da popusti in podpiše ustavo. Začele so pokati bombe, katerih žrtev sta postala dva carja in več policijskih uradnikov. Toda delo atentatorjev ni imelo pravega uspeha. Padlo je mnogo žrtev. — Carja so obdajali razni ljudje, ki so izrabili položaj zase in so še bolj pritiskali. Koristi od tega pa ni imela država — ampak ljudje, ki so stali v službi policije. Ti ljudje pa so v svoji objestnosti postali naravnost državni nevarni, ker so vsakega poštenega človeka, ki je hotel kaj delati za narod, proglasili za državni nevarnega anarhista. Zgodovina Rusije nas najbolje uči, kako se dela politika z atentati. Atentati so posledica absolutizma — posledica atentatov pa je nov, še hujši pritisk, ki hoče s sumničanjem uničiti vsako pošteno delo za prosveto naroda. Rusija je dolgo bolehal na tej bolezni, dokler ni l. 1904. prišla rešitev, s tem, da je car podpisal ustavo. Od takrat so atentati prenehali in Rusija se je v desetih letih dvignila na sedanjo višino.

Dogodki zadnjih let kažejo, da se je iz Rusije priselil k nam absolutizem in za njim je prišla nadloga atentatov. Atentati sami ne upliva ugodno na politiko — vedno pa so grozen dokaz nezdravih razmer v državi.

Absolutizem je zlo, iz katerega se rodi drugo zlo — atentat. In tudi iz tega zlega se ne more nič dobrega roditi.

O tem bodo morali premišljati oni, ki hočejo na jugu napraviti red.

Za resnico in pravico.

Sarajevski zločin je globoko pretresel ne samo avstro-ogrsko monarhijo, katere prestolonaslednik je padel kot žrtev zločinaškega atentata, temveč vso Evropo — ves kulturni svet. Na glas o atentatu je vse onemelo v globoki, resnični žalosti, samo jugoslovanski klerikalci, frankovci in muslimani pokazujejo svojo žalost s psovkami, ropanjem in požiganjem.

To je značilno za to sodrgo, ki hoče tudi tak tragičen in žalosten dogodek izkoristiti v to, da utrdi svoje strankarske pozicije. Za to se poslužujejo v prvi vrsti

laži,

ki so tako očitne, da jih slepec lahko spregleda.

Vso krivdo mečejo naši klerikalni listi na jugoslovansko gibanje; posebno pa na Srbijo in srbski narod sploh, kakor bi mogel biti kak narod odgovoren za dejanja vsakega posameznega svojega pripadnika. Sicer pa naj bodo klerikalci tihi in naj ne označujejo jugoslovanskih nacionalistov in svobodomislicev kot anarhiste in atentatorje, naj se nikar preveč ne širokustijo, da so samo klerikalci zanesljivi, ker s tem delajo državi slabo uslugo in jih radi tega njihovega početja tudi državni pravdniki lahko prime za dolga ušesa in jim morda celo pove na uho, da je bil

klerikalec prvi atentator,

kar jih pozna novejša evropska zgodovina! Kdo je umoril 14. maja 1610 v Parizu kralja Henrika IV.? Klerikalec Franc Ravaillac, ki so ga na to nagovorili jezuiti! In zakaj? Zato, ker je Henrik IV. dal nekaj pravic Hugenotom!

Kaj ima svobodomiselsko gibanje skupnega s sarajevskim atentatom? Ali sta atentatorja svobodomisleca? Ali sta morda jugoslovanska nacionalista? Do sedaj tega še nismo

slišali, nasprotno, mi bi rekli za oba, da sta separatista, ki jih je ravno v Bosni še precej. In tudi ko bi oba bila svobodomiselsna, ali jugoslovanska nacionalista, kako morejo pasti klerikalni lopovi tako nizko, da delajo odgovorne zato kulturne, ali narodne struje in trdit, da so te struje kot take anarhistične, kakor bi med klerikalci ne bilo človeka, ki bi bil zmožen izvršiti atentat! Naj se klerikalci zamislijo samo v slučaj zgoraj imenovanega Franca Ravaillaca in videli bodo, da znajo biti tudi klerikalci — atentatorji!

Pa saj oni to vedo, ampak lopov ostane lopov, lažnik ostane lažnik, obrekovalec ostane obrekovalec — s kratka: klerikalec ostane klerikalec! Sicer pa to našo trditev najbolj dokazujejo ravno sedanja

dejanja klerikalne frankovske in muslimanske sodrge,

ki pokazuje svojo žalost nad sarajevskim atentatom s tem, da po Sarajevu in drugih bosanskih mestih rop srbske prodajalce, krade kar il pride pdo roko, ono pa, cesar ne more ukrasti, uničuje in ruši in pobija nedolžne ljudi, ki niso ničesar drugega zakrivil kot to, da so Srbi in — pravoslavne vere!

Taki ljudje — pravi »Edinost« — ki so zmožni takih anarhističnih dejanj, kot jih izvršuje sedaj ta sarajevska in zagrebska sodrga, bi bili zmožni izvršiti tudi atentat na posameznika!

In naši klerikalni listi, naš sicer tako gostobesedni »Slovenec« ne najde besedice obsodbe teh anarhističnih izgrediv, klerikalnih, frankovskih in muslimanskih roparjev in tatov, naši klerikalci so se pokazali v popolni svoji nagoti, v pravi svoji svetlobi: žalosten in tragičen sarajevski atentat hočejo izkoristiti za utrditev svojih strankarskih pozicij, obenem so pa pokazali, kak bi oni bili, ako bi imeli vso oblast v svojih rokah: ropali bi in pobijali svoje nasprotnike kot divjo zverino!

Res: kuge, lakote in klerikalne vlade — čuvaj nas, gospod! Zato pa vse kar pošteno in pravično misli:

v boj za resnico in pravico,

v boj proti izvržkom našega naroda, v boj proti činični in do kosti korumpirani klerikalni stranki, ki v družbi z največjimi našimi sovražniki kliče rablja nad vse, kar ni klerikalno na slovanskem jugu!

Važna beseda o pravem času.

KAJ PIŠE »ČAS« O ATENTATU?

Zdi se nam važno, da podamo tu članek, ki ga prinaša praški »Čas« List piše:

Tujina in zgodovina bo preiskovala vzroke in okolnosti smrti avstro-ogrškega prestolonaslednika in njegove soproge. Mi, ki stojimo ob žarišču domačih dogodkov, moremo vsaj deloma podati material, da se dogodek presoja trezno in pravično.

Atentat se je zgodil na Balkanu. Balkan je razburjen in takorekoč gori. Od začetka vojne proti Turčiji, ki ji je bil pripisovan svetovni pomen, ker se je mislilo, da bo konec turškega cesarstva v Evropi in do današnjega dne. Ko divja revolucija v Albaniji — vse je razbeljeno, holno, in ima nezacejlene rane. Mi sedanji ljudje sodimo, da spada smrt prestolonaslednika k balkanskemu vprašanju. Naše domače politike — ogrske in zunanje — Berchtolda žal ne moremo oprostiti krivde, da to vrenje podpirajo. V takih zmešanih, razburjenih in blaznih razmerah se pogosto zgodi, da trpe nedolžne žrtve. Zemljepisno in kulturno — na

to ne pozabimo — leže naše balkanske dežele v okviru političnih atentatov. Od ene strani Turčija, od druge strani Rusija, obe deželi stalnih prevratov in revolucij, delata v svojem obližju vroče ozračje — katerega si mi na severu težko predstavljamo. Ampak vidimo to ozračje in ga poznamo.

Naša doba je boj zgodovinskega absolutizma z demokratizmom, ki išče novih oblik. O tem nam pričajo atentati v Franciji, Spaniji, na Portugalskem in enako nekrvava revolucija na Norveškem.

Razmere v jugoslovanskih deželah ne morejo biti pozabljene pri teh mislih. Mislimo s tem avstrijske dežele in Srbijo. Ta vulkan je oznanjal s podzemeljskim grmenjem mnogo let, da izbruhne. Tudi tuji pisatelji, ki so pisali o avstro-ogrskih razmerah, so strmeli nad absolutistično slepo anarhijo, v kateri je bila preklicana ustava, razpuščen zbor, kršen je bil zakon, pravica ni bila več gotova, nastavljen je bil komisar, poslanci so bili v zaporih, vsaka svoboda govora in zborovanja je bila uničena. Danes — 28. junija 1914 — morebiti vidi čeli svet, kaj je pome-nil zagrebski proces, v katerem se je postavilo 54 vrstic za srbo-hrvatske izdajalce. Danes vidi presenečeni svet, kam je vodil veleizdajalski proces na Dunaju, kjer je bila pred sodišče postavljena Srbija, da bi bila kot revolucijsko ognjišče na jugu uničena s tem, da bi se ji vzela samostojnost. V Zagrebu so dvakrat zadoneli strel na Cuvaja in Skerleca, v Bosni je počil smrtni strel na poveljnika Varešanina. V Dalmaciji so se pojavile demonstracije poleg samega prestolonaslednika. In to nesrečno politiko so držali v rokah slepi klerikalci, ter služili raznim intrigam, katerih središče je Rim. Tu imamo zopet enkrat zgodovinski nauk. Usoda je namignila s skrivnostnim prstom.

Danes se gotovo vsak vpraša: Kdo daje kronanim glavam informacije o mišljenju narodov. Imamo tu pravico vprašati posebno mi (Čehi) Cel naš boj 19. 20. veka priča o udanosti, ki ni bila deležna — zaupanja. Zadnje dni so razne konfidentske atere pokazale, kako pazijo na nas in nas sumničijo. Ako imajo poročila, kako šele vzgleda v Bosni in Hercegovini.

Policijska vlada je slepa in gluha, brez možgan. Ni bilo bolj neugodnega časa za prestolonaslednikovo pot na jug. Krivda leži tudi na uradnem tisku. Dva dunajska časopisa sta prihajala v Konopišče, in iz teh dveh je Fran Ferdinand čital poročila o svojih deželah — seveda neresnična. Varnostni uradi potlačijo vsako kočljivo vest — in mesto svobodnega tiska se širi lažnjivi tisk, ki se dobriča in mori. Kako napačen duh je to, je spoznal cesar Jožef II. in ni se varal. Je neprijetno dolžiti v takih trenutkih — toda molčati se ne sme, ker v takih časih tudi vladarji tega sveta premišlujejo, kako je moglo priti do tako groznega nepričakovanega dogodka. Svoboden tisk bi jim dal na to pošten odgovor.

Tako »Čas«.

Tega mnenja so tudi drugi listi. Le skrajna nevednost in nepremišljenost odgovornih organov je mogla dopustiti, da je šel prestolonaslednik na jug ob tem času, ko je na Balkanu še vse razburjeno. Treba je pomisliti, kaj se je godilo v Bosni preteklo leto in letos, in v teh časih so najbrže poročali uradi, da je vse mirno. Zdaj se zgovarjajo drug na drugega, kdo je kriv. Oni, ki so pripravljali prestolonaslednikovo pot v Bosni in Hercegovini — so odgovorni za vse, kar se sedaj godi v tej nesrečni deželi.

Ljubljanski občinski svet.

Včeraj ob 11. uri dopoldan je bila izredna seja ljubljanskega občinskega sveta. Vsi občinski svetniki so prišli v črni obleki.

Župan dr. Ivan Tavčar je vstal (vstanejo tudi vsi občinski svetniki) in govoril:

Slavni mestni svet!

Zadnje nedeljo solnčnatega rožnika pretreslo je naše cesarstvo neusmiljeno poročilo, da je v bosenski prestolnici izdihnil svoje življenje Njegova cesarska in kraljeva visokost, nadvojvoda Franc Ferdinand, prestolonaslednik v Avstriji. Kakor v življenju bila je visokemu gospodu tudi v smrti zvesta družica svitla soproga, vojvodinja Zofija Hohenberška!

Oba je pokončala zločinska roka ko sta zemlji, na kateri sta morala umreti, izkzovala simpatije, prijateljstvo in ljubezen!

Že zgolj s človeškega stališča mora sarajevski hinavski in zavratni umor med svetom izbuhati viharje jeze in gnjusa, kakor nekda, ko je prebлага cesarica Elizabeta skrvavela pod morilnim bodalom!

Nam Ljubljancem, ki prisegamo na to, da se slovenska misel od avstrijske misli ločiti ne da, in da je obsto slovenskega naroda odvisen od obstanka starodavne naše države — pa je pomenljiva nedeljska smrtonosna vest pravo katastrofo.

Mesto se je takoj zavilo v globoko žalost; prepričan sem, da jih je bilo obilo, ki niso mogli spati v noči, radi bodočih skrbi, pa radi sramu, da se je na avstrijskem jugu za tako barbarsko hudodelstvo dobila slovanska roka!

Pokojni prestolonaslednik bil je stebler države, in z upalnimi srci so se ozirali na njega vsi narodi naše monarhije! Ti upi so sedaj potlačeni! Eno zavest pa nam ostane: Sveta kri je tekla v zeleni Bosni, dežele, katere je ta kri rosila, so bile z njim zopet in zopet posvečene in blagoslovljene kot del našega cesarstva.

V času nesreče in žalosti dvigajo se naše oči do častiljive osebe ljubljene vladarja! Kakor hrast je, v katerega udarjajo strele. Pa nobena ga ne premakne! Svoje vladarske dolžnosti izpolnjuje, in naj se bliža konec sveta. Tudi v teh dneh je Njegovo veličanstvo svitel dokaz tiste veličanske moči, katere zajemajo avstrijski narodi s svoje presvitile dinastije!

Menim, da najbolje vztrezam načelom blagopokojnega prestolonaslednika, ako ob njegovem in njegove soproge mrtvaškem odru s prepričano dušo vzkliknem: Živel dinastija in avstrijska domovina!

Včeraj sem odposlal sledeči brzojav na Dunaj:

Ob groznem zločinu izvršenem na presvitlem prestolonasledniku Francu Ferdinandu polagam pred visoki prestol imenom deželnega stolnega mesta Ljubljane izraze srčnega sočutja ter neomajlive zvestobe in udanosti do visoke cesarske hiše ter neizmerno ljubljene vladarja.

Sedaj pa predlagam: Deputacija občinskega sveta izreče naj potom c. kr. deželnega predsedstva presvitlomu cesarju najudanejšje sočutje neizmerno bitki izgubi, ki je zadela visoko dinastijo.

Ta deputacija, v kateri bodijo zastopane stranke te zbornice, naj se takoj izvoli!

Ker se je že pred sejo dosegel tozadevni sporazum, pridejo v to deputacijo: predsedstvo občinsk. sve-

ta in občinski svetovalci gg. Reiser, Kregar in Pammer.

Dalje naznani župan, da se vrši danes, v sredo, ob 10. uri dopoldan v stolni cerkvi maša za dušnike, h kateri vabi vse občinske svetnike.

Nato župan v znak žalosti zaključil sejo.

Zadnje vesti.

V Sarajevu razbitih 200 srbskih hiš.

V Sarajevu so se 29. t. m. demonstracije proti Srbom silno poostrele. Demonstranti so vdrli v srbske trgovine in so grozno plenili. Vse pohištvo so metali na cesto, kjer so ga popolnoma razbili. Nastalo je obsedno stanje, vsled katerega so bile telefonske zveze v Sarajevu preprečene.

Demonstrantje so pobili tudi okna na poslopju srbskega metropolita. Demonstrantje so se valili po ulicah in so kričali: »Dol s Srbi! Dol s kraljem Petrom!«

Pobijali, plenili in demolirali so večinoma mohamedanci nižjih slojev. Vdrli so tudi v stanovanje Srba Jeftanovića, ki je zelo bogat. Tam so vso opravilo polomili in jo vrgli na cesto. Do 200 srbskih stanovanj je razbitih, opustošenih in zrušenih. Mesto je bilo popolnoma popolnoma zasedeno od vojaštva.

Protisrbski izgedri so trajali v Sarajevu nad šest ur. Izgredniki so popolnoma razdejali tudi velike hiše Jeftanovića, razbili ekvipaže in razdejali tudi avtomobilske garaže. Razrušeni sta bili tiskarni srbskih listov »Narod« in »Srbska Rječ«. Ulice so polne blaga, ki so ga zmetali tja ekscedenti iz trgovin. Iz hotelov »Imperial« in »Evropa« so se izselili vsi potniki, ker sta oba hotela popolnoma demolirana. Tudi gostilno Cabrinovića, očeta prvega atentatorja, so popolnoma razdejali, enako tudi tovarno za pohištvo Vekića. Ulice nudi žalosten pogled. Pri Višegradu na srbski meji so policijski organi aretirali voditelja vsega srbskega gibanja v Bosni, virilista v deželnem zboru. Oligorija Jesta-novića, ki je po atentatu pobegnil iz Sarajeva, da bi šel v Srbijo. V Nevesinju je bil aretirani predsednik srbske radikalne »Narodove« stranke. Atanzij Šola, zaradi hujkanja prebivalstva. Šola, ki je zelo bogat mož, so prepeljali v Sarajevu. Zenske so razbijale na cesto pometano opravilo. Policija in vojaštvo sta bila, dokler ni bil proglašeni preki sod, brez moči. V trgovino bratov Jovičić so vdrli z raznim orodjem. Ne-nadoma je neki Kazimir Jovičić ustrelil večkrat iz browninga na demon-strante. En demonstrant, ki je nosil cesarjevo podobo, se je zgrudil mrtev, zadet v hrbet, na tla. Množica je razburjena planila na brata Jovičić, ki sta bežala. Kazimirja Jovičića je množica dohitela, ga grozovito pretepla in ga pustila na pol mrtvega ležati.

200 Srbov zaklanih.

Listi poročajo iz Sarajeva, da vlada tam kljub obsednemu stanju in kljub velikemu številu vojaštva prava anarhija. Budimpeštanski listi so prinesli tudi vest, da je prišlo v Mostaru do takih izgredov, da je bilo ubitih in poklanih 200 Srbov. Vojaštvo je moralo s silo napraviti red. **Srbski deli mesta Mostarja, Trebinja in Travnika gorijo.**

Vesti, ki prihajajo iz provincije v Sarajevu so grozne. Katoliki in

mohamedanci so zazgani hiše Srbov. Tako se je zgodilo v Mostaru, Trebinju in Travniku. Srbski deli teh mest so v plamenu. Velikansko število Srbov je bilo ubitih in ranjenih.

V Travniku je prišlo do velikih protisrbskih demonstracij. Demolirali so srbsko šolo. Pravoslavni duhovnik je streljal ter ranil nekega gozdarja. Duhovnika so aretirali, drugače bi ga bili banditje zaklali.

Ostudno žalovanje hrvaških klerikalcev.

Med tem, ko vse počtne ljudi pretresa liha neizrečena bol nad tragično smrtjo, hrvaški klerikalci ne čutijo nobene pietete pred veličanstvom smrti, temveč se vlačijo po zagrebških ulicah rjoveč in tuleč »smrt Srbom«, kakor da bi bil srbski narod odgovoren za atentat v Sarajevu. S tem so jasno pokazali, kakšna so njihova čuvstva in njihove duše, ko niti ob splošni žalosti ne znajo krotiti živinskih nagonov. Kdor občuti resnično žalost, gospodje klerikalci, v tega srcu, ni ob tej priliki prostora za druge stvari, posebno ne za roparske namene. Resnična žalost je nema in ne živinsko tuleča. Žalosten človek ne mori, kakor morijo klerikalci v Bosni in Hercegovini. Razgalili ste se, sram vas bodi, vaših podlih čutov, sram!

Po zagrebških ulicah je hodila velikansko množica klerikalcev, ter klicala: »Slava prestolonasledniku!« Toda v istem momentu je imela na jeziku večala in vpila: »Na večala z napadalci!« »Dol s Srbi!« »Doli Pribičević!«

Pred tredištvom »Novosti« so razbijali ravno tako pred »Pokretom«. Množico je ljud Frank šuntal proti Srbom in kričal, da so Srbi ubili prestolonaslednika. Jud je pozival katolike na maščevanje. Istotako srov ton je porabil tudi neki klerikalni študent, ki je rjovel, da je treba Srbe — avstrijske državljane uničiti in pobesiti.

Pobesneli mob — kajti mob je množica, ki ne žaluje, temveč razbija in uničuje — je drl proti uredništvu »Novosti« in začel razbijati in uničevati vse, kar je prišlo pod roko.

»Srbskega Sokola« je masa čisto demolirala. Ravno tako tudi uredništvo »Pokreta«. Ko je bilo vse razbito in uničeno je prišla policija, pred katero se je množica razšla. Tudi pravoslavnemu cerkvenemu premoženju ni bilo prizanešeno.

V Zagrebu so skoraj ubili tudi enega študenta.

Klerikalci hočejo preprečiti žaljno izjavo.

Kako podli so klerikalci, dokazuje tudi dejstvo, da so v hrvatskem saboru začeli z ropotom in krikom, ko je saborski predsednik hotel govoriti žaljno izjavo. Le z največjo težavo se mu je posrečilo podati žaljno izjavo, klerikalci okolo »Hrvatske« so tulili kakor pobesneli. Celo nadškofu dr. Banerju niso prizanašali. Ali je to žalost? Lahko rečemo, niti iskre sočutja ni v njihovih srcih. »Slovenec« poroča, da so bili med demonstranti tudi vojaki in častniki.

Frankovske lumparije v Zagrebu.

Poročilo Ljubljanačana.

Sinoči se je pri nas zgledil Ljubljanačan, ki je bil te dni v Zagrebu. Pripovedoval nam je kaj je videl in prinesel nam je pokazati nekaj letakov, ki so jih frankovci delili po Za-

grebu predno so nastale demonstracije. Iz teh letakov se vidi vsa podlost klerikalnih hrvaških elementov. Prvi letak pisan na pisalnem stroju naznanja, da je sarajev. župan izdal oglas, da so bombe iz Belgrada in da je treba srbsko pleme iztrebiti. To je bil prvi poziv na zagrebško javnost. V drugem letaku se popisujejo demonstracije v Sarajevu in se z velikim zadovoljstvom odobrava, da je nahuškana množica v Sarajevu razbila več hiš, posebno pa redakcijo »Srbske Rječi« in »Naroda«. Dalje se govori, da so neki ljudje iz vlaka, ki vozi v Brod, metali iz vlaka listke, na katerih je stalo zapisano: »Danes je ubit Franc Ferdinand, čez dva dni bo ubit Franc Jožef, potem pride kralj Peter in srbski prestolonaslednik in bosta osvobodila zaslužene Srbe.« Take brezvestne vesti so trošili frankovci po Zagrebu. Seveda so pisali tudi o vojni proti Srbiji. Vse te ostudne laži so imele namen, razburiti javnost. In res se je zbralo nekaj pobov, ki so nosili hrv. zastavo in so začeli kričati proti Srbom. Mesto je imelo prerišen značaj žalosti. Nastop frankovcev so vsi obsojali. Ko so prišli pred Jelačićev spomenik, jih je tam čakal Frank, ki jih je pozival naj planejo na Srbe. »Glavo za glavo, oko za oko, zob za zob« je klical in pozival na »maščevanje«. Množica je šla in je vprico policije razbila okna pri »Srb. Sokolu«, pri »Novosti«, pri »Pokretu«, pri raznih Srbih in pri naprednih Hrvatih. Demonstracije so se včeraj ponovile. Opozarjamo nanje zato, ker nekaj podobnega pripravljajo klerikalci za nedeljo v Ljubljani. Ljudje v Zagrebu so se bali braniti svojo lastnino pred klerikalno druhaljo, ker bi jih mogoče kdo smatral za »nepatriotične«. Ako je razbijanje lastnine svojih sodržavljavov patriotična čednost — kam vodi ta pot v Avstriji. Ako se bodo ti dogodki ponavljali, se bo po vseh mestih vnel meščanski boj. In kaj potem?

Goriško.

Vest o zločinskem atentatu v Sarajevu je pretresla vse goriške Slovence. Spočetka nihče ni hotel prav verjeti, pozneje pa je prišel žal uradni brzojav, ki je potrdil resničnost umora prestolonaslednika in njegove soproge. Ze v nedeljo zvečer so se pokazale tupaťam žalne zastave, v ponedeljek pa so razobesili vse pol-

no črnih zastav ali cesarskih zavitih v žalni pajčolan. Franc Ferdinand je bil pred kratkim v Gorici, ki se mu je zelo dopadla. Celo zadnjikrat, ko je bil v Trstu, je obljubil, da pride po desetih dneh zopet v Gorico. Medtem pa je prekinila zlobna roka nit njegovega življenja.

Črnogorski kralj mimo Gorice. V nedeljo pop. se je po izreku prisotnih na peronu državnega kolodvora, peljal z brzovlakom mimo Gorice črnogorski kralj Nikolaj. Ko ga je občinstvo spoznalo, se je umaknil od okna in se prikazal šele po odhodu vlaka.

Preprečen samomor? V ponedeljek se je razširila vest o preprečenem samomoru neke nedorasle deklice v Soči. Koliko ta vest odgovarja resnici, ne moremo povedati!

Laška vzgoja. V nedeljo je prišla v Gorico iz Trsta neka laška »banda« ki se je celo javno producerala po goriških ulicah. Bili so med njimi največ nedorasli otroci. Pri odhodu na državnem kolodvoru so tulili ko zverine in njihova nadzorovalca sta mogla komaj preprečiti, da se niso med seboj stekli. Lepa vzgoja!

Dnevno.

Naravnost neverjetno je, kako so nekateri ljudje naivni. Iz Sarajeva se je uradno poročalo, da je bila bomba, ki jo je prvi atentator vrgel proti prestolonasledniku, t. zv. »Flaschenbombe«, napravljena iz steklenice in napolnjena z eksplozivnimi snovmi in kosci svinca in železa. To je zelo primitivna naprava, ampak učinek je, seveda, vseeno grozovit. Sedaj pa poročajo, da je bila bomba iz Srbije in sicer — vojaška bomba! Seveda, vso krivdo bi hoteli zvaliti izvestni krogi na Srbijo in mislijo, da so ljudje tako neumni, da ne bodo takoj prišli na to, da bomba iz steklenice ne more biti vojaška bomba, da ima srbska armada gotovo modernejšee bombe! — Mislimo, da ni treba posebej omenjati, da je »Slovenec« tudi to očitno laž priobčil z debelimi črkami, kakor poroča z največjim veseljem tudi o roparskih in tatinskih junaštvih svojih sarajevskih somišljenikov, ki so tudi stanovanje srbskega mitropolita popolnoma oropali in opustošili, četudi je mitropolit skozi zvezo vladin mož in bi bilo naravnost smešno dovajati ga tudi v najmanjši meri v zvezo s kakimi radikalnimi stremljenji! Sicer pa sarajevski somišljeniki »Sloven-

ca« niso toliko ogorčeni, kolikor — plena željni.

Gligorije Jeftanović je sarajevski milijonar in znan kot vladin človek, ki je daleč, prav daleč od vsakega nacionalnega radikalizma. Tako lojalen je ta mož, da ga je cesar odlikoval z zelo visokim odlikovanjem; s komturnim križcem Franc Jožefovega reda. Ampak Jeftanović je slučajno Srb pravoslavne vere in pri teh sedaj ni težko ropati v Sarajevu. Klerikalno - frankovsko-muslimanska sarajevska sodrga je to dobro vedela in ker se ji je šlo v prvi vrsti za tem, da ropa in kra-de, si je v prvi vrsti izbrala za svojo žrtev Jeftanovića, ker ta je bogat in pri njemu se bo dalo dosti dobiti — in Jeftanović je bil čisto po klerikalno-frankopansko-muslimanski morali lepo oropan, ono, česar sodrga ni mogla odnesti s seboj, je pa razbila in uničila. Jeftanović ni bil niti življenja varen in je hotel — kaj je naravnost od tega? — zbežati iz Sarajeva. Pa je prišla vojaška potulja in ga je aretirala — njega skozi zvezo lojalnega moža, nasitlja komturnega križca Franc Jožefovega reda...

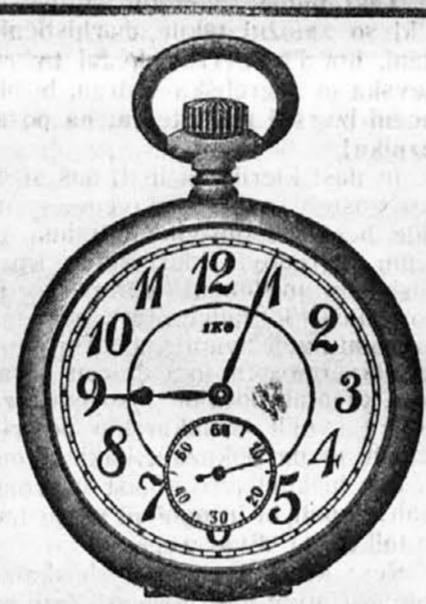
Odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu izreka vsem, ki so pripomogli do lepega uspeha zadnje vrtno veselic posebno pa še »Del. pevskemu društvu« za krasno petje in tamburaškemu zboru »Sokola« za neutrudljivo sviranje najtoplejšo zahvalo. Čistega dohodka je 200 K.

Toča. Kakor nam iz Dolenjskega poročajo je padala dne 22. junija kmalu po poldnevu v okolici Brezove rebrvi v črnomaljskem okraju precej debela toča, ki je napravila v vinogradih dvanajstim posestnikom veliko škodo. Skoro polovica letošnje letine je uničena.

Ogenj. Dne 22. p. m. ponoči je izbruhnil v leseni bajti Jožeta Liparja v Vrbovcu pri Sent Jerneju ogenj, ki je uničil kajžo in vse, kar je bilo v nji. Ogenj se je tako hitro razširil, da je vpepelil celo hišo še predno so mogli priti domačini gasit. Škoda znaša 2000 kron.

Burkije. Simon Prosen iz Sent Jurija je prišel te dni pijan domov, vsled česar ga je njegova žena primerno ozmerjala. Beseda je dala besedo, Prosen je zagrabil burkije in je ženo pretepel tako hudo, da je dobila znatne poškodbe.

Pošljite naročnino ako je še niste!

Zahtevajte novi povečani cenik zastoj in poštnine prosto.

! Ne pustite se premotiti !

Samo Mestni trg šte. 25.

Kupite po nizki ceni in dobro pri svetovnoznani solidni tvrdki

H. Suttner, Ljubljana šte. 6.

Lastna protok. tovarna ur v Švici.

Tvrdka H. SUTTNER nima nobene podružnice v Ljubljani in ne drugje.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

»Kje sem videl ta obraz?« je pomislil vitezi!

Mož je bil star. Imel je belo brado in prijazne, mirne oči, ki so zrle svetlo in globoko.

»Vrnite se noter,« je rekel mož.

»Vrnem da se naj, gospod?«

»Da, Saj bi radi ušli, kaj ne da?«

»Da.«

»Pot, ki ste si jo izbrali, je nemogoča. Hiša, kjer vas imajo obkoljene, je spojena z mojo po vratih, ki sem jih zadelal, a jih hočem odpreti. Vrnite se torej, mladi mož, in počakajte.«

Vitez se je komaj premagal, da ni kričnil od veselja. Hotel se je zahvaliti velikodušnemu starcu. Toda sivec je bil že izginil.

»Samo — kje, hudiča, sem že videl tega človeka?« se je domislil vitez. Spustil se je skozi lino, držeč se s konci prstov, ter skočil na podstrešje.

»Kaj se godi?« je vprašal Pardajan starejši.

Vitez mu je povedal svoj doživljaj. Oče in sin sta začela takoj od-

metavati seno, ki je bilo nakopičeno v ozadju podstrešja in je zakrivalo nedvomno vrata rešitve — ako se neznanec ni zlagal, ako ni bil izdajalec! V svojo globoko radost sta naposled zagledala vrata in začela hkrati, da opravljata nekdo na drugi strani enako delo kakor onadva. Čez par minut so se vrata odprla; pojavil se je starec visoke rasti, v obleki od črnega baršuna, privzdignil svojo čepico, pomotril za hipec oba Pardajana in dejal nato:

»Gospod Brizar in vi, gospod de la Rošet, bodita mi dobrodošala!«

Osuplo sta se spogledala Pardajana.

»Kako?« je povzel starec. »Mari ne spoznata človeka, ki sta ga rešila v ulici sv. Antona, tam pod lekarnarjevo hišo, istočasno z mlado damo?«

Stari Pardajan se je udaril po čelu.

»Aha! Povedal sem dami dve krivi imeni!« je zamrmral. »Pač, bogme!« je dodal glasno. »Dobro se vas spominjam, gospod...«

»Ramus!« je rekel starec s plemenito preprostostjo.

»Ramus, da. Samo, gospod... povedati vam moram, da se ne pišem za Brizarja in da nisem bil nikoli podčastnik pri vojakih, kakor sem vam rekel menda. In tudi gospodu vitezu ni ime La Rošet...«

Ramus se je smehljaj.

»Povedal sem vam takrat dve krivi imeni, ker je zahtevala najina varnost, da ostaneva neznana... Moje pravo ime pa je Honorat de Pardajan, in ta gospod je vitez Ivan de Pardajan, moj sin.«

»Gospoda,« je odgovoril Ramus, »bil sem priča strašne včerajšnje borbe. Gorje nam! V kakšnih časih živimo!... Dajta, da vam razložim, kako sem prišel semkaj. Toda izvolita najprej vstopiti...«

Pardajana sta ubogala; Ramus ju je odvedel po stopnicah v lepo obednico meščanskega viteza.

»Gospoda,« je povzel tukaj stari mož, »kakor sem vama že rekel, sem stal včeraj v tej ulici, da vidim kraljev izprevod. Prisostvoval sem nato strašnemu boju, ki sta ga bila. Ob tej priliki sem slišal tudi vajini imeni, toda vljudnost mi je velevala, držati se tistih, ki sta mi jih bila povedala vidva... Izkratka, ko sta se zatekla v sosednjo hišo in sem videl, da so postavili stražo pred vrata, sem spoznal, da vama preti velika nevarnost in da poizkusita nemara pobegniti. Napravil sem torej svoj načrt. Življenje za življenje! Dolgoval sem vama svojo rešitev — hotel sem poizkusiti vajino...«

Stari Ramus se je prekinil za hip ter se nasmehnil hudomušno.

»Videla bosta,« je nadaljeval, »da je bil moj načrt starega in v takih rečeh neizkušenega moža še dokaj prebrisan. Poiskal sem lastnika te

hiše in mu šepnil na uho: — Gospod, ali mi daste svojo hišo za osem dni v najem? — Hm, je dejal možakar, čemu pa? — Zato, ker me obišče par sorodnikov z dežele. — Aha! pravi dedec, to so gotovo plemiči, ki so prišli z njegovim veličanstvom iz Bloaja? — Tako je! Mladi, vrli vitezi, ki jih hočem nastaniti v kaki spodobni hiši: izmed vseh tu okoli so mi najbolj hvalili vašo. — Kar oglej si jo, gospod! mi pravi možakar, čuteč se polaskanega.

Stari Ramus si je oddahnil; Pardajana sta ga gledala med tem s hvaležnim začudenjem.

»Saj vem, gospoda, čemu se čudita,« je povzel učenjak s staričevsko dobrodušnostjo. »Vprašujeta se, kako sem mogel tako lagati... Kajpak, zardel sem res nekoliko, a rekel sem si tudi, da vajina rešitev že odtelita malce laži in hinavščine...«

»Vrl človek ste!« je vzkliknil Pardajan oče.

»No,« je nadaljeval učenjak, »hišni gospodar se je branil oddati svojo bajto za teden dni. Ponudil sem mu sto liver za šest dni; nič! Dvesto liver za pet dni — vse zaman... Dobil sem hišo naposled za tri dni; o ceni ni, da bi govoril... Nastanil sem se v njej takoj, pa evo me tukaj...«

»Hudiča, gospod! Nate mojo roko!« je vzkliknil stari klativitez.

Učenjak je položil svojo desnico v Pardajanova ter dejal preprosto:

»Da se rešita, vama je treba sa-

mo iti z mano. Odšla bosta po najnaravnost poti: hišna vrata niso nadzorovana, ker drže na stransko ulico...«

»Gospod,« je izpregovoril vitez, moj oče vam razloži vzroke, zaradi katerih ne moreva odtod — vsaj zdaj še ne. Za enkrat se poslužim izhoda, ki nama ga nudite tako velikodušno, samo jaz. Izvolite me torej spremiti do vrat; dočim bom jaz zunaj, vam poljasni moj oče vse potrebno...«

»Pojdiva, mladi mož!«

Učenjak ga je odvedel v pritličje. Vitez se je znašel pred vrati; odprl jih je, obrnil se k Ramusu in se poklonil globoko, rekoč:

»Oče, hvala vam...«

Učenjak se je zdrznil. Naslov očeta, ki mu ga je dal mladi mož, in ton, v katerem je rekel to besedo, sta ga ganila globoko; zdela sta se mu najboljše plačilo za to, kar je bil storil.

Lahkih nog je stopil vitez na ulico, ki je vezala navpično ulico Montmartre. Straž ni bilo tukaj prav nobenih.

Namesto da bi zavil v Monmartrsko ulico, kjer mu je pretela nevarnost, da ga spoznajo straže, je stekel vitez po svoji ulici naprej, napravil precejšen ovinek in krenil nato proti Monmoranski dvorcu, kamor je kmalu dospel.

In tako je šlo vse samo od sebe; stvari so se vršile kar najnaravnost in najneizprosneje.

Ljubljana.

Ljubljana je v črni zastavi. Včeraj opoldne je po vseh cerkvah zvonilo. Danes je maša v stolni cerkvi. Na južnem kolodvoru baje že pripravljajo, da bo kolodvor primerno okrašen.

Poročila listov. Nemški listi po večini zvrčajo krivdo atentata na Srbijo. Nemci in klerikalci skušajo položaj izrabiti zase. Graški listi pišejo, da smo bili »predobri« do Srbije in da bi bili morali l. 1908. nastopiti z orožjem. Splošno se hoče obrniti ost proti Jugoslovanom, češ da je to posledica jugoslovanskega gibanja. Najbolj hujšajo hrv. frankovski in slov. klerikalni listi. Posledice hujškanja so se pokazale v Bosni. Uradna poročila pravijo, da je vojaštvo in policija proti izgredom »machtlos«.

V eni zadnjih številke ste upravičeno grajali polovičarstvo nekaterih, ki se zovejo »naprednjake«. Tako se v nekem pronsirano klerikalnem lokalu dobi med socijalističnim in nemškimi omizjem tudi stično omizje takih »naprednjakov«. Kako naj se pa naprednjaka spozna, če ne po tem, da gre v družbo somišljenikov, t. j. v napredno gostilno in kavarno. Zlasti velja to tudi o nežnem spolu; to stvar bo treba enkrat temeljito spraviti v red. In take dvoživke so navadno ravno tisti, ki bi imeli največ povoda spominjati se ugodnosti sprejetih od napredne strani; in jih tudi še naprej zahtevajo. — Naprednjak.

Gospodom prijateljem pri dunajski »Sloveniji« za danes le par vprašanj: 1. S kako »metodo« mislijo Zedinjeno Slovenijo doseči brez Jugoslovanstva? 2. Kdaj bodo stopili iz svojih sob in od svojih resolucij ter z gospodarstvom začeli jugoslovansko akcijo? 3. Kdaj bodo vsaj govorili kakor Ilesič? 4. Kdaj bodo nehali s takimi izjavami delati veselje in buditi tek našim narodnim nasprotnikom? Veselje bo zopet v nemškem taboru.

Vlagaletje »Glavne posojilnice«, ki so se poravnali z likvidacijskim odborom na 30% svojih vlog, opozarjamo, da prične »Kreditna druga« izplačevati poravnalne svote danes dne 1. julija t. l. Podrobnosti so razvidne iz inserata v današnji številki.

Skupna seja predsedstva Sokolske župe Ljubljana I., Sokola I. in Sokola II. je sklenila z ozirom na dogodke zadnjih dni preložiti župni zlet na prvo polovico meseca avgusta. Prireditelj Sokola I. se tudi preloži, vendar se z ozirom na druge prireditve vrši po možnosti še v juliju. Natančni datum obeh prireditiv se objavi v najkrajšem času.

Odborova seja »Matiče Slovenske« bo v četrtek, dne 2. julija 1914 ob šestih uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika. 3. Iz Knjižnega oddelka. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Slučajnosti. — Dr. Fr. Ilesič, m. p.

Nemščina in deželni šolski svet. Ko so bili še pristaži napredne stranke člani deželnega šolskega sveta, takrat so kazali klerikalci s prstom na naprednjake, češ: Glejte, fakile so! Kako sramotno trpe, da deželni šolski svet nemško uraduje! — A takrat je bila absoluten gospodar deželnega šolskega sveta vlada! Kdo pa je danes gospodar? Ali ni morda S. L. S.? In koliko je bolje? — Vse uradovanje deželnega šolskega sveta je popolnoma nemško, in dobili smo celo dvojezične tiskovine, ko smo imeli prej le slovenske. Upravičeno se upirajo tem tovarišim iz Štajerske, ker vsaj tiskovine bi mogli menda imeti izključno slovenske!

Kritikarstvom nogometnih tekem. Skoraj pri vseh nogometnih tekmah sem bil in tako seveda tudi pri zadnjih dveh. Reči moram, da sem imel mnogo užitka, a tudi mnogo nejevolje. »Ilirija« je igrala že prvi dan v prvi polovici tako izborno in premišljeno, da je moral imeti vsak veselje, in da b bila zaslužila drugačen uspeh. Ker pa je imela res očitno smolo, ji je izpodletel marsikateri gol, ki je bili zborna napeljanj. To že je povzročilo pri mnogih prav neopravičeno in preglasno kritiko; ko pa je moštvo »Ilirije« v drugi polovici še nekoliko odnehalo, je pa kar deževalo nevoljnih vzklikov, in »le-nuhi« med temi niso bili redki. In ta sunek ni bil temu prav, oni ne onemu — ta je hotel imeti gol »direktnim sunkom«, oni zopet potom »centra-nja« — in ta neslana kritika je bila tako glasna, da je morala spraviti tregnega človeka v tofogo. In ko so videli ti kritikastri, da je moštvo »Ilirije« dirjalo za žogo, kar so mu pljuča dale, pa so vam vpili ti nepremišljeni kritiki na vse grlo: »Tempo, tempo — ja hudič — ki je tako len!« Ljudje božji — tako vendar ne gre! Saj je moštvo »Ilirije« samo vedelo, da mu gre za ugled in čast in je storil vsak član, kar je mogel. Tako nemestni klicij morejo moštvo le ozloviliti, saj je vendar znano, da vsak

igralce najslabše igra, če mu ne daš sitni »Ribici« miru. In kje vendar more vsak mož preračunati vsak sunek svoje noge?! Saj ne prihajamo gledalci kot sodelujoči člani, temveč le kot gledalci. Navaditi se moramo, da ne obsolamo že vsake malenkostne napake, ko imamo priliko občudovati toliko lepe igre. In to smo imeli osobito drugi dan — in vsak mož »Ilirije« res lahko s ponosom trdi, da je popolnoma izpolnil svoje mesto. — Nekaj pa Iliriji na uho za bodoče: Naj vendar ne pustí gledalcev in gostov čakati kar četr ure! To je znamenje nezdravih razmer, ako je treba ob začetku igre moštvo šele loviti okrog! Domačini morajo biti točno na mestu. — Zvest obiskovalec nogometnih tekem.

Ogenj. V ponedeljek ob 11. uri ponoči je začelo goreti na llovici pri Dolinški. Pogorel je kozolec, skedenj, pod, vozovi, seno itd. Škode je mnogo. Gospodarja ni bilo doma, ker je nekje kosil in tam tudi prenočeval. Kako da je ogenj nastal, ni dosegaj še znano, ali je bil podtaknjen, ali pa je kdo tam prenočeval in s smodko zažgal. Tudi dosegaj ne vemo, ali je bil gospodar zavarovan ali ne.

Na vseh javnih koroških cestah se uvede počenši s prvim novembrom 1914 vožnja po levi strani (ogibanje na levo in prehitavanje na desno stran).

Priča v zraku, velikanski kriminalni roman v 3 delih, dosegel je pri včerajšnih prvotnih predstavah v kinematografu »Ideal« najpopolnejši uspeh. Tudi druge predvajane slike so prvovrstne. Ta spored ponavlja se le še danes in jutri.

Trst.

TRST OB PRVIH POROČILIH.

Trst, 29. junija.

Vest o smrti prestolonaslednika in njegove soproge je prišla v Trst v nedeljo okoli treh popoldne. Pol ure po tem času je »Piccolo« izdal poročilo v obliki telegrama, da je bil prestolonaslednik s soprogo zjutraj v Sarajevu ustreljen.

Na mah so bile odpravljene vse prireditve. Ljudstvo se je v velikih trumah zbiralo pred »Piccolovo« palačo, pred namestništvom in pred izložbami, kjer so bili izstavljeni telegrami o dogodku. Na več mestih so razobesili žalne zastave.

Trst je bil v nervoznosti. Vsled velikega števila izletnikov, ki se ob nedeljah podajo na deželo, je bilo šele pravo obleganje: glede vesti zvečer. Človek se ni mogel preriti skozi velike množice, ki so z velikim trudom čakale, da prebero, poročilo o dogodku z lastnimi očmi.

Popoldan je imela »Gimnastika« na Montebellu telovadne tekme, okoli devetih zvečer so se gledalci vračali s telovadnega prostora in tedaj je celo mesto zavrelo v radovednih ljudeh, katerim so se pridružili tudi oni, ki so prispeli z zletov z večernimi vlaki. Nervozno povpraševanje in ugibanje je naraščalo bolj in bolj.

Slednjič je prišla rešitev. Ob 10. in pol zvečer je izšla posebna izdaja »Piccola« na enem listu. Ljudje so se za te kose papirja kar trgali. Izvode so — čeprav so bili zastoj — nekateri drago plačevali. Goldonijev trg je bil prenaplavljen in tisoči ljudi so zastrajali vse izhode »Piccolove« palače. Tupatam so odklenili vrata, da je istopil človek, ki je želel svežih vesti, s posebno izdajo na trg; stoinsto radovednežev se je zbralo okoli njega in poslušalo brzojavke, ki jih je možakar čital na glas. Potem se je začel biti boj za izvod; ta je ponujal zanj 20 vinarjev, oni liro, tretji krono itd. Bili so to prizori, ki se v radovednem Trstu ne dogajajo vsak dan.

Vsiljive kupovalce so podili zdaj k temu, zdaj k onemu izhodu. Smešno je bilo videti gruče takih polubežnih ljudi. Komaj je taka gruča prišla do drugega zaprtega izhoda, so se odprla prva vrata in na cesto je stopil mož. V roki ni imel niti koščka papirja, pač pa je skrbno tiščal svoj jopič, da mu ga kdo ne odpne, časopise je namreč imel pod zapetim telovnikom. In tedaj zopet: ponujanje denarja, prošnje, da, celo rotenje. Trdosrčnež pa se ni dal premočiti in se je hotel gruči vsiljivih spremljevalcev izogniti in ji uteči; zaman: kamor je krenil so ga obkolili in ga nadlegovali še zanaprej, dokler ni s težavo izvelkel izpod lopiča enega izvoda in ga prodal za drag denar. Tako se je rešil vsaj deloma; veliko ljudi je zaostalo in se zbralo v krogu okoli čitatelja.

Potem so se polagoma vrnili na Goldonijev trg. Vsakdo je hotel imeti svoj izvod.

Okoli podajali izvode čakajočim ljudem. Marsikdo je moral za izvod »Piccola« žrtvovati svojo palico in svoj klobuk. Šele pozno v noč se te

nervozno čakanje nekoliko poleglo; ljudje so glad svoje radovednosti potolžili z mnogokrat pretrganimi in preklknjanimi izvodi. Dogodek so povsod komentirali.

Na progli Trst—Dunaj začne z današnjim dnevom voziti nov brzovlak južne železnice. Ta brzovlak bo imel vagon prvega in drugega razreda in se med vožnjo ustavi le v St. Petru, Ljubljani, Mariboru in Gradcu. Iz Trsta pojde brzovlak ob 7. uri zjutraj in na Dunaj pride ob 5.40 pop.

Švabi si hočejo v Trstu ustanoviti svoj dom. Balt—Adrija! — Bomo govorili te dni.

Izpitni na Revolteli so se vršili 24., 25. in 26. t. m. Izpraševalni komisiji je predsedoval sv. trg. zbornice E. Gelcich. Od 19 dijakov je položilo izpit 12, ostalih sedem bo prestalo izkušnjo na jesen.

Cirkus Charles pride v kratkem v Trst.

Poskus samomora. Blizu Katinare se je hotela zastrupiti M. Salini, 37letna služkinja. Ko so nesrečnico v nevarnem stanju opazili ljudje, so v nameri obvestili zdravniško postajo, ki je Solinjevo prepeljala v bolnišnico in od tam v opazovalnico za umobolne.

Zaradi prekanja je nevarno ranil neki voznik J. Petretiča. S steklenico je vznak na glavi mahati tako srečno, da je Petretiča težko poškodoval. Petretiču je pomogla zdravniška postaja.

Zaradi ljubezni je izpil dozo fenikalne kisline Roman Pierini, katerega so radi bolečin prepeljali v šesti oddelek bolnišnice. Rahločutni Pierini je v nevarnosti za življenje.

»Argumenti«. Dejstvo, da je bil atentator Srb, prav nesramno izrablja italijansko časopisje, ki porablja priliko zato, da kaže na vse Jugoslovane. Cesar Italijani sami ne izvijejo, pa jim pomagajo frankovske protisrbske demonstracije v Hrvatski. Nesramne, vsake prodanosti zmogne duše so to! Če nam bo prostor dopuščal, bomo o teh komentatorjih še pisali.

Trgovska zbornica v Trstu je sklicala v torek popoldan sejo, da izrazi povodoma smrti prestolonaslednika cesarski hiši svoje sožalje.

Strokovno tajništvo N. D. O. v Nabrežini je izdalo na klesarje s slovenskega Krasa oklic, s katerim pozivlja klesarje v Nabrežino.

Afera Scabini, o kateri smo pisali v včerajšnji številki, je zbudila povsod mnogo zanimanja. V prosti luki je še toliko gnilobe, da bo treba velike metle predno pride do rednih razmer.

Poskus samomora. S samorilnim namenom si je prezel žile ob zapetju 40letni J. Nardin, stanujoč v ulici Alfieri. Domačini so njegovo namero še pravočasno opazili in so poklicali rešilno postajo, ki je spoznala samomorilčevo težko stanje in ga prepeljala v bolnišnico.

Posledice rabuke čuti 29letni J. Penso, stanujoč v ulici Crosata, katerega so porezali v neki gostilni. Na »Agei« so ga obvezali.

Samomor. Pod lokomotivo dunajskega brzovlaka se je vrgel v ponedeljek zvečer neki 27letni A. Kaluža. Kaluža je bil uslužben pri železnici in je pustil listek, s katerim se je poslovil od bližnjih znancev in sorodnikov. Truplo Kaluže so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Justu.

V Izoli so se povodom nekega volilnega shoda tako pretepli, da je morala pri nekem ranjencu z imenom Petelin, intervenirati zdravniška postaja.

Zadnje prestolonaslednikove minute.

Od osebe iz neposredne okolice pokojnega prestolonaslednika in njegove soproge se slikajo tragični dogodki sledeče:

Vojvodinjo Sofijo Hohenberg je zadela prva krogla, in sicer od desne strani in je na mah padla prestolonasledniku na kolena. »Kaj ti je?« je zaklical prestolonaslednik in se pri tem napol vzdignil. A že v istem trenutku je razprostrl roke in padel vznak nazaj na sedež. Projektal ga je namreč zadel naravnost pri goltancu. Razbil mu je žilo odvodnico. Kri je curkoma brizgnila iz male žile. Takoj je bila polita vsa desna stran njegove uniforme s potoki krvi. Avtomobil je med tem že odšel kakih 10 metrov naprej. Fzm Potiorek, ki se je nahajal v prestolonaslednikovem avtomobilu, je skočil pokonci in razgnil svojo vojno suktnjo. Tu so že prihitali na pomoč tudi oficirji iz drugih avtomobilov. Vojvodinja Hohenberg se je v tem trenutku zopet dvignila, in posegla s prstom proti vratu svojega soproga. Zdelo se je, kakor da bi hotela s prstom zamašiti rano, iz katere je curkoma lila kri. Zavpila je obenem parkrat s slabotnim glasom: »Moi Bog! Moi Bog!

Skoro nato je padla vznak in obležala na mestu napol mrtva. Mi smo bili vsi od groze kar hromi in gluhi. Vem, da sem videl celo gručo ljudi, ki je zrla v nas nemo in srepo, s široko odprtimi očmi. Čutil sem, da se je avtomobil obrnil in držal preko mostu naravnost proti vladni palači. Šele tam smo videli, da je vsaka pomoč zaman. Prestolonasledniška dvojica je težko hropeč ležala v salonu. Bila sta oba popolnoma v nezavesti. Prenesli so ju potem v desni, turški salon, vladne palače v prtiličju. Prestolonaslednik je, ko so ga nesli, parkrat odprl svoje medle oči in opetovano stegnil roke, iskajoč nekaj v zraku. Med tem je že prišel franciškanski provincial Mihačev in podelil obema generalno odvezo in molu. Prestolonaslednik je imel prestreljen goltanec in vojvodinja je bila istotako smrtno ranjena. Naenkrat smo stali v palači pred dvema mrličema.

Ženske kot vohunke.

Ženske so kot vohunke zelo porabne. Prvič so bolj zvite, drugič manj sumljive. Ženske znajo izvabiti iz moza največje skrivnosti. Posebno nevarne so časnikom. Zato se vse države poslužujejo žensk kot vohunk. Zadnji čas smo imeli priliko videti tako vohunko v Jeli Dimitrijevičevi, ki je bila v Belgradu prijeta in obsojena. Mnogo žensk vohuni po Ruskem in Poljskem. Tudi pri nas v jugoslovanskih deželah se poslužuje policija žensk in vzgaja med njimi špijonke. Istotako postopa Nemčija. Zadnji čas so na Francoskem prijeli neko Edo Hornerter iz Nemčije.

Povedala je, da je bilo mnogo deklet poslanih v Francijo vohuniki; njo so poslali v Cherbourg, ker govori dobro francoski, njene tovarišice pa se nahajajo v mestih blizu nemške meje. V Cherbourgu je služila pri nekem oficirju, a ker ni mogla prav ničesar iztakniti, je službo zapustila in se posvetila zabavanju oficirjev in podoficirjev, da je izvabila iz njih zaželjene informacije. Ta dogodek ni Francoze nič preveč presenetil, ker vedo, da ima Nemčija vse polno vohunk na Francoskem. Vohunke služijo kot natakarike, kuharice in lišne, a če jih dvajset iztirajo, jih pride na njih mesto štirideset. Žensko vohunstvo je postalo na Nemškem dobičakosno poklic. Začel je z ženskim vohunstvom sam Bismarck, ko je bil l. 1851. pruski zastopnik v Frankobrodu. V svojih pisnih omenja, koliko ženske lahko koristijo državi kot vohunke in povdarja, kake velike usluge je grofu Rossiju, pijemontskemu poslaniku, izkazala operna pevka Sontag, njegova poznejša žena, ker je zanj vohunila. Tudi dunajska gospa pl. Meyendorff se je v Frankobrodu bavila z vohunstvom. Po Bismarckovem vplivu je nemški poslanik grof Hatzfeld v Parizu l. 1854 organiziral vse žensko sorodništvo svoje žene, da je zanj vohunilo. Bismarck sam je s pomočjo vohunk organiziral vojno proti Danski, proti Avstriji in proti Francoski. Tudi po ustanovitvi nemškega cesarstva je preplaval Francijo in Avstrijo z vohunkami. V Bismarckovih časih so bile vohunke vedno le dame iz odličnih krogov, same aristokratije, in je ž njimi jako zadovoljen. Odlične vohunke so nemško vladu časih tako izkoriščale in za norca imele, da jim ni bilo več zaupati. Sicer pa je vlada spoznala, da so realne vojaške informacije veliko večje važnosti, kakor salonske čenče in je lov na diplomatske dokumente pač pustila odličnim vohunkam, za špijonažo med vojaštvom pa je organizirala služkinje. Teh ima nebroj v službi ter je ž njimi v pravem pomenu besede preplavila Francijo. Pariški listi pišejo, da je v Parizu toliko nemških služkinj, kakor v Egiptu kobilic. Pred dvema mesecema je policijski komisar pariškega predmestja Montmartre dal retirati 212 tujih žensk, med katerimi jih je bilo 133 iz Nemčije. Vse so bile vojaške ljubice, pa tudi kake goljufije so uganjale. Zlasti se je nemške ženske držje vojašnic in najraje služijo v oficirskih familijah. Saj vse seveda niso vohunke. Nemke hodijo sploh rade služiti na Francosko, ker se jim tam izvrstno godi, a mnogo vohunk je vmes, jako mnogo. Tako so tudi Japonci pripravljali zavojevanje Mandžurije. Prepravili so jo najprej z ženskami, služkinjami, pevkami, plesalkami, vlačugaricami, ki so podale svoji vladi važne pomočke za zmago. Kako je neki z nemškim vohunstvom v Avstriji?

Gotovo je, da ima n. pr. Italija pri nas mnogo vohunk. Uspeh vohunk je seveda odvisen od tega, ali vohunka dela iz ljubezni do domovine ali le za denar. Kakor povsod

Avstrija z vohunkami doslej še ni imela posebnih uspehov.

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

Iz Trsta.

SEJA MESTNEGA SVETA.

Trst, 30. junija. Danes opoldan se je vršila izredna seja trž. obč. sveta, katere se je udeležilo 58 mestnih svetnikov. Vlado je zastopal dr. Lasčič. Socialisti so se seje udeležili. Govor župana Valeria so poslušali poslanci in ljudje na galeriji stoje.

SOZALNA BRZOJAVKA.

Trst, 30. junija. Generalnemu cesarskemu adjutantu, baronu Paaru je poslal tržaški župan brzojavko, s katero je cesarski hiši izrazil sožalje v imenu tržaškega občinstva.

OBČINSKI VENCI.

Trst, 10. junija. Tržaška mestna občina položi pri pogrebu nadvojvode in njegove soproge na krsti dva venca; oba bosta nosila podpis mestne občine tržaške.

TRGOVSKA ZBORNICA.

Trst, 30. junija. Pol ure čez podan se je vršila seja trg. zbornice. Sejo je vodil ob prisotnosti 33 članov predsednik de Scaramanga, ki je poslal lokalno brzojavko cesarski kabinetni pisarni na Dunaj.

TRUPLI PRESTOLONASLEDNIKA IN NJEGOVE SOPROGE.

Trst, 30. junija. V Trst prispeli krsti prestolonaslednika in njegove soproge jutri, v sredo, okoli 10. ure zvečer. V četrtek zgodaj ju prepeljejo na južni kolodvor, odkoder jih popelje dvorni vlak na Dunaj.

H KRVAVIM PROTISRBSKIM DEMONSTRACIJAM.

Dunaj, 30. junija. Vestj o krvavih protisrb. izgredih in mrtvah Srbov so napravile povsod zelo slab vtis, ker vsi vedo, da se s tem onečašča spomin prestolonaslednika in soproge. Zato hočejo te krvave vesti ublažiti. Zato so bile razposlane sledeče vesti: Poročila iz Sarajeva, Mostara in drugih mest, češ, da je prišlo do srbskih masakrov in do ropanja so pretirane (samo pretirane, ne neresnične!) Ni res, da je Mostar v plamenih. Sedaj je v Sarajevu mir, tudi v Mostaru je red. Razširjenje nagle sodbe na vso Bosno in Hercegovino še ni nameravano.

BODOČI POLITIČNI DOGODKI V BOSNI.

Dunaj, 30. junija. Dejstvo je, da odstopi skupni finančni minister Bilinski.

Že včeraj je podal demisijo. V avdienci je bil silno nemilostno sprejet. Cesar mu je takoj napravil teške očitke; dejal je, da so civilni upravitelji moralčno odgovorni za čin. Bilinski je nato demisioniral. Odločilo se še ni, ker je položaj tako težak. Zgodilo se pa bo v prihodnjih dneh.

Tudi Potiorek bo odpoklican, kakor tudi cela vrsta drugih visokih civilnih uradnikov.

Govori se o popolni spremembi kurza v Bosni in Hercegovini.

POGREB.

Bojna ladja »Viribus Unitis« priplove s trupli danes ob 10. uri zvečer v Trst. Trupli ostaneta čez noč na krovu. Mornarji in vojak v veliki paradi ju bodo stražili. Slovenski prenos obeh krst z ladje na južni kolodvor se vrši v četrtek zjutraj. Najbrž odpelje krsti posebn dvorni vlak proti Dunaju. Sprevod bo vodil škof dr. Karlin z vso višjo duhovščino in javnim vsklonjarji, na čelu jim namestnik princ Hohenlohe. Sprevod gre od pomola Svetega Karla po obrežju na južni kolodvor. Špalir tvori cela garnizija, to je: en bataljon 97. pešpolka, trije bataljoni 32. polka in trije bataljoni bosanskega polka. 32. polk bo v veliki paradi, ker je rajni služil od leta 1878. do l. 1883. pri njem kot poročnik in nadporočnik. V soboto dne 4. julija se vrši v baziliki Sv. Justa slovesna zadušnica za pokojnima. Trupla prepelje poseben vlak mimo Ljubljane po juž. železnici na Dunaj. Mimo Ljubljane pojde vlak jutri okoli poldne.

Dunaj, 30. junija. Trupla bodo pripeljana semkaj v četrtek. V petek se vrši blagoslovljenje trupel v dvorni cerkvi. V soboto bo pogreb na Dunaju in trupla bodo pokopana v Artštetnu. Policijske in vojaške odredbe so se že začele.

PRESTOLONASLEDNIK V AVDIJENCI.

Dunaj, 30. junija. Cesar je sprejel prestolonaslednika Karla Franc Jožefa v avdienci. Potem je bil poklican k cesarju tudi grof Stürgkh, Tizza in naposled Berchtold.

OPOROKA.

Dunaj, 30. junija. Cesarju je bila izročena oporoka pokojnega prestolonaslednika. Vsebinska še ni znana.

SRBIJA PROTESTIRA PROTI INSINUACIJAM.

Berlin, 30. junija. Srbsko poslanstvo v Berlinu je izdalo sledečo izjavo: Srbska poslanstva in konzulati so dobili od svoje vlade poziv, da izdajo sledeči proglas:

Atentat v Sarajevu se na srbski strani ravno tako obsoja kot na celem svetu in v Avstriji. Toda ljudstva se ne sme delati odgovornega za dejanje nezrelega mladeniča. Če se sedaj mečejo proti Srbiji neutemeljene insinacije, se mora proti temu najodločnejše protestirati. Vsak misleč človek bo razumel, da je Srbija daleč od dvsega oddaljena in srbska poslanstva opozarjajo na vladno izjavo v »Samoupravi«.

VOJAŠKA PISARNA SE RAZIDE.

Dunaj, 30. junija. Prestolonaslednikova pisarna se razide.

ATENTATORJA.

Sarajevo, 30. junija. Oba atentatorja sta zopet bila ponovno zaslišana. Cabrinovića je preiskovalni sodnik pozval, da naj bi si s skesanim obnašanjem skušal omiliti usodo. Cabrinović je pa odvrnil, da milosti ne prosi in ne nara.

Prinčič je vsled težkih ran, ki so mu jih prizadejale častniške sablje in množica, popolnoma onemogel.

Bombe so bile od vojaške komisije preiskane, rezultat še ni bil objavljen.

§ 14.

Dunaj, 30. junija. Jutri izide v »W. Ztg.« cesarska naredba, s katero se dovoljuje proračun za drugo polovico 1914.

V ALBANIJU JE SLABA.

Drač, 30. junija. Prenk Bib Dođa gre proti Draču. Pri Prezi je kanonada. V Valoni je obsedno stanje. Epiroti so se dvignili in korakaja proti severu in so osvojili Tepelen.

Mali oglasi.

Od 4 K 90 v naprej hišne halje, vse velikosti in barve. Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Mestni trg 5-6.

Plašče (Arbeitsmänteln) v vseh barvah, priporočila gg. zdravnikom, lekarnikom, magistrim, zobozdravnikom, brivcem, specerijskim in tiskarskim pomočnikom po nizki ceni konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19. 607-10

Prazna mesečna soba se išče. Ponudbe na upravništvo pod »Prizajna soba«.

V posebno sobo se sprejmeta za bodoče šolsko leto

1 do 2 dijaka
oziroma
2 gospodični

v popolno oskrbo.

Naslov v »Anončni ekspediciji« Jos. Hočevnar, Šelenburgova ulica 6 v Ljubljani.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJBOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

Vlagateljem „Glavne posojilnice“.

Poravnava med člani „Glavne posojilnice“ in vlagatelji je dosežena.

Likvidacijski odbor »Gl. posojilnice«, ki se je v imenu članov »Glavne posojilnice« poravnal z vlagatelji, je v svoji današnji seji odstopil vse pravice, pridobljene s poravnavo z upniki »Glavne posojilnice«, novi »Kreditni zadrugi«, ki je prevzela tudi vse dolžnosti iz teh izjav, zlasti dolžnost izplačati 30 % kvoto vlagateljem »Glavne posojilnice«.

Zato je načelstvo »Kreditne zadruge« v današnji seji sklenilo, da se izplača onim vložnikom »Glavne posojilnice«, ki so se poravnali z likvidacijskim odborom, oziroma »Kreditno zadrugo«, poravnana 30 % kvota njihovih vlog, kakor dogovorjeno dne 1. julija t. l.

Vsak upnik, ki se je poravnal, dobi lahko 1. julija plačilo v prostorih »Kreditne zadruge« v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 8, hotel Lloyd. S sebojima prinesiti vsakdo svojo vložno knjižico, da jo izroči pri izplačilu »Kreditni zadrugi«. Ker pa je vseh vlagateljev preko 1200 in bi bilo povsem nemogoče, vsem vložnikom na en dan izplačati denar, ker bi bil naval ljudi prevelik, priporočila načelstvo »Kreditne zadruge«, da pridejo oni vlagatelji, ki imajo vloge do 1000 K, po plačilo v sredo, dne 1. julija in v četrtek, dne 2. julija t. l.; oni, ki imajo vloge od 1000 K do 2000 K v petek, dne 3. julija in v soboto, dne 4. julija; tisti, ki imajo vloge od 2000 K do 5000 K v ponedeljek, dne 6. julija in v torek, dne 7. julija, tisti, ki imajo terjatve od 5000 kron do 10.000 K v sredo, dne 8. julija in v četrtek, dne 9. julija in oni, kateri imajo višje vloge kot 10.000 K, pa dne 10. julija in nadaljne dni.

Kot legitimacija služi vložna knjižica »Glavne posojilnice«.

Izplačevalo se bo vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne, popoldne se ne bo izplačevalo.

Oni vlagatelji, ki žele, da se jim pošlje denar po pošti, naj to naznani načelstvu »Kreditne zadruge« pisмено in obenem vpošlje svoje vložne knjižice v rekomandiranem pismu; vendar moramo pripomniti, da radi silnega navala ljudi, ki ga je pričakovati v prvih dneh izplačevanja, ne bo mogoče razpošiljati denarja po pošti pred 13. julijem.

Denarne zavode, ki so se poravnali, pa prosimo iz istega vzroka, da predlože svoje vložne knjižice v izplačilo 30% kvote šele v času od 15. do 31. julija t. l.

Izrecno pa še enkrat poudarjamo, da priporočamo to razvrstitev izplačil samo radi tega, da ne nastane prve dni prevelika gneča. Plačilo pa je vsakemu vlagatelju na razpolago, če ga zahteva že dne 1. julija 1914.

»Kreditna zadruga« si pridrži pravico zahtevati od vseh upnikov »Glavne posojilnice« pravilno, javno poverjeno listino z odstopom vseh izvršilnih pravic glede poravnave terjatve.

V Ljubljani, dne 27. jun. 1914.

Za likvidacijski odbor „Glavne posojilnice“:

Ivan Mikuž m. p.,
t. č. predsednik.

Dr. Oton Fettich m. p.,
t. č. odbornik.

Za Kreditno zadrugo:

Jean Schrey m. p.,
t. č. načelnik.

Anton Rojina m. p.,
t. č. nam. načelnika.

Slovenci! Kupujte sokolski kolek!

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Važno za „Sokole“!

Ravno kar sem dobil jako lične Sokolske spominske znake. Cena 60 vin.

Ker sem edini pooblaščen od »Slovenske Sokolske Zveze«, sem prepričan, da bodejo brati »Sokoli« segali po istih, osobito pa še, ko je polovico čistega dobička v prid »Slovenski Sokolski Zvezi«. Pri naročilu več komadov dam primeren popust. Se priporočila

MILKO KRAPES, urar in trgovec,
Ljubljana, Jurčičev trg št. 31

Dobro in poceni KAVO priporočila
M. SPREITZER, skladišče

Vojaška ulica št. 2, na Taborju v lastni hiši

Telefon št. 245.

v Ljubljani.

Telefon št. 245.

Velika zaloga kave v Ljubljani in v Trstu.

Surova kava:		Pražena kava:	
Št. 1. Santos	K 2-—	Št. 13. Salvador zeleni	K 3-—
2. Rio naravna	2-16	14. zelo fina	3-10
3. zelena	2-20	15. najfinejša	3-20
4. naravna	2-30	16. Guatemala	3-—
5. Minas	2-40	17.	3-10
6. Santos Superior	2-60	18. Portorika fina	3-20
7. Primes	2-70	19.	3-30
8. Perl naravna	3-—	20. najfin. Piraldi	3-60
9. zelen	3-10	21. Ceylon	3-30
10. Lave	2-80	22. Ceylon, zelo fina	3-50
11. Prima naravni	3-—	23. Ceylon najfin.	3-80
12. Salvador naravni	3-20	24. Cuba, zelo močna	3-60

Št. 1.	K 2-64	Št. 3.	K 3-—	Št. 5.	K 3-40	Št. 7.	K 3-80
2.	2-80	4.	3-20	6.	3-60		

Naročil po pošti od 4 1/2 kg naprej, ter po železnici v vrečah od 25 kg do 60 kg **franko Vaša postaja.**

Zamotenje se ne računa.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“.

Prosim, ozirajte se na mojo trgovino!

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1-96
1 komad namizni prf s 6 servijeti	1-96
1 komad namizni prt iz damasta (bel)	1-96
3 komadi brisače, izvrstne	1-96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1-96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1-96
6 parov ženskih (dolgih) ali moških (kratkih) nogavic	1-96
12 komadov ženskih in moških žepnih robcev	1-96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1-96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1-96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1-96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1-96
1 komad ženska srajca iz šifona	1-96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1-96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1-96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1-96
1 komad predpasnik iz klot, olepšan v vsakršnih fazonah	1-96
1 komad povojna blazinica s trakovi in vezeninami	1-96
1 komad svilena šerpa ali ruta	1-96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1-96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1-96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1-96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2-90
1 komad šal	2-50
1 komad bluza za izhod	1-96
12 komadov brisalk za prah	1-96

Na deželo se izpod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Radi minule = sezone = prodaja

letno obleko
za dame in gospode
po okasijski ceni.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič,

Mestni trg 5-6.

Nogavice in druge pletenine, dalje ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specijalni trgovini
A. & E. Skaberné
Mestni trg šte. 10.

Velika izbira! Solidna postrežba!

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gosposka ulica šte. 5

se priporočila slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

Zaradi pozne sezije.

Prodajam vse v moji zalogi nahajajoče se damske slavnike kakor tudi različen nakit po globoko znižanih cenah.

MINKA HORVAT, modistka
LJUBLJANA, Stari trg šte. 21.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornop upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

